

Lakomec

Moliere

November 12, 2021

1 Moliere - Jean-Baptiste poquelin

- herec, režiser, dramatik, klasik svetove komedie, autor frasek
- nejslavnejsi predstavitel evropskeho klasicismu
- Klasicismus
 - Vznik 2.pol.17.st. ve Francii az 18.st.
 - Vyznava strizlivy rozum, pravidla a rad
 - klasicismus (z latinskeho classicus = dokonalý, vzorový)
 - Navazuje na antiku
 - Aristotelova zasada 3 jednot (dej se odehrava na jednom miste, cas - 24hodin, 1 zakladni dejova linie)
 - Pravidla sepsal Nicolas Boileau
 - rozdeleni klasicismu:
 - * vysoký - (oda, epos, tragedie)
 - * nizky - (komedie, fraska, satira, bajka)

2 Dalsi dila

- Tartuffe
- Don Juan
- Zdravy Nemocny

3 Soucasnici

- Jean Racine
- Pierre Corneille
- Carlo Goldoni

4 Lit. druh a žanr

- druh - drama
- žanr - komedie
- období - klasicismus

5 Jazykové prvky

- Spisovná čeština, obsahuje však místy hovorový jazyk a nespisovné výrazy, vulgarismy
- próza (tehdy neobvykle)
- nadsázka, ironie, epifora

6 Čas a místo

- Paříž, 1670

7 Hlavní postavy

- Harpagon - (lat. "harpagē" - chamtivec). Harpagon je lakomý vdovec, lichvář a necitelný lakomec, pro peníze obetuje všechno.
- Kleant - syn Harpagona, mladý muž dobrých společenských způsobů, velmi kultivovaný, miluje Marianu a chce si ji vzít.
- Eliska - dcera Harpagona, miluje Valera, bojuje za své stěti a nechce se provdat za muže, kterého jí vybral otec.
- Mariana - krásná dívka, která miluje Kleanta a musí přihlížet dvoreni se Harpagona. Je plachá a stará se o nemocnou maminku.
- Valer - zamilovaný do Elisky, je správce u Harpagona, podleza Harpagonovi, donáší na služebnictvo, je mnohdy horší než Harpagon.
- Anselm - otec Mariany a Valera, slechtic, který je navenek bohatý a starý, ale ve skutečnosti šedivý a dobrosrdečný, završí hru v dobrý konec.
- Frosina - chytrá intrikářka, dohazovačka, která zná poměry v rodině.
- Stika - služka Kleanta, uvědomuje si Harpagonovi vlastnosti.
- Jakub - Harpagonův kuchař, koci a služka na všechno, zlý a pomstychtivý.

8 Kompozice

- Chronologicka
- 5 dejstvi
- dodrzeni troji jednoty
- vypravce - er forma

9 Dej

Harpagon je tak lakomy, ze jeho syn Kleantes si musi penize pujcovat. Kleantes se zamiloval do chude divky Mariany a chce otce pozadat o svoleni ke snatku. Otec ho prekvapi tim, ze prohlasi, ze si Marianu vezme sam. Sveho syna chce ozenit za bohatou vdovu a dceru Elisku provdat za starnouciho bohace Anselma, ktery se ukaze byt Valerovym a Marianinym otcem. Harpagonova dcera Eliska ma ale rada spravce Valera, jenz je ve skutečnosti potomkem hrabete Tomase d'Alburciho z Neapole, ktery ztroskotal na mori se svou rodinou. Odpoledne najde Kleantuv sluha Cipera poklad, jez zakopal Harpagon na zahrade. Ten ztratu brzy zjistí a vyslycha cely dum. Pritom se take dovi, ze Valer se zasnoubil s jeho dcerou a chce ho obesit. Ten vsak prozradi svuj puvod a Mariana zjistí, ze je jeho sestra. Kleantes navrhne, ze vrati penize pod podminkou, ze dostane nazpet Marianu. Harpagon obetuje vse, jen aby získal zpet sve penize, protoze jejich ztrata pro nej znamena konec zivota a pote co pozna puvod Mariany a Valera nenamita nic proti svatbam svých deti.